

مدیریت پایدار در کشاورزی Sustainable management in agriculture

اهمیت کشاورزی و زراعت در تأمین نیازهای غذایی انسان بر کسی پوشیده نیست. در مدیریت کشاورزی پایدار، بهره‌گیری صحیح از منابع آبی، خاکی و انرژی و خورشیدی نقش مؤثری دارد. در این نوع مدیریت، جمع‌آوری، آنالیز و تحلیل داده‌های اطلاعاتی مؤثر بر محصولات کشاورزی و استفاده از نتایج حاصله در برنامه‌ریزی‌های کلان مدیریت پایدار زراعت یک محصول، کار بسیار پیچیده‌ای است.

برهم‌کنش‌های محصولات مختلف زراعی با میلیون‌ها میلیون عوامل زنده و غیرزنده، تاثیر شرایط محیطی بر هر یک از این عوامل، تصمیمات زارع در بهره‌گیری و نقش‌آفرینی در تولید محصول مورد نظر خود و همچنین تأثیرگذاری او بر تغییر نوع روابط زیستی موجود و از همه مهم‌تر نوع سبک زندگی و تقاضای جامعه برای استفاده از محصولات کشاورزی، همه و همه باعث می‌گردد ارائه روش‌های مدیریت کشاورزی پایدار را در یک محدوده وسیع مانند یک کشور با پیچیدگی‌هایی مواجه نماید.

فعالیت‌های کشاورزی انسان در طول یک قرن گذشته همواره در جهت بهره‌گیری حداکثری بر پایه منافع اقتصادی متمرکز بوده است و این استراتژی باعث تخریب روابط طبیعی بین گیاه هدف با دیگر عوامل محیطی مؤثر بر رشد آن گردیده است. این فرایند نه فقط باعث از بین رفتن نظم موجود در نظام طبیعت شده بلکه انسان را به عنوان موجودی مخل در رویاروی با طبیعت قرار داده است.

در مسیر تحقق اهداف بشر در تولید حداکثری از منابع موجود به‌خصوص در حوزه کشاورزی، وارد مسیری شده‌ایم که آرمان‌های انسانی در تولید محصولات کشاورزی با ظرفیت فعلی طبیعت فاصله بسیاری دارند و اصرار انسان بر تداوم سرعت فعلی در شیوه‌های بهره‌گیری از طبیعت، باعث شده که طبیعت چهره خشن ملموس‌تری را از خود بروز نماید که برآیند تمامی این برهم‌کنش‌ها چیزی جز کاهش دسترسی بشر به غذای طبیعی نخواهد بود.

لذا باتوجه‌به موارد فوق، به‌منظور کاهش رویارویی تقابلی ما انسان‌ها با طبیعت دو پیشنهاد در اینجا عنوان می‌شود:

پیشنهاد برای عموم مردم و مصرف‌کنندگان: از طریق مدیریت الگوی مصرف با اولویت کاهش میزان مصرف محصولات دامی و کشاورزی

پیشنهاد برای مدیران و برنامه‌ریزان کشاورزی کشورها: تشکیل گروه‌های تخصصی محصولات کشاورزی با حضور تمامی دانشمندان علوم مختلف شناخته شده، فعالان صنعتی و کشاورزان برای تهیه یا اجرای برنامه‌های صحیح مدیریت پایدار کشاورزی بر پایه بهبود شرایط زیستی و طبیعی

علی زمان میرآبادی

مدیر تحقیقات و آموزش شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی